

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főtcza, 203. sz. a.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Linkesch Károly kereskedése, főtcza (Szentandrásy-ház.)

Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — 1 kr.
Félévre 2 1/2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatnak el.

Hogy állunk?

Általánosan elismert tény, hogy az államhivatalnokoknak javadalmazása a mai drágasági viszonyoknak nem felel meg, s állásához mérve nem élhet kellő és illő módon az alsóbb rangú hivatalnok. Ennek következtése az, hogy majdnem minden hivatalnok kar-külön-külön zászló alatt igyekszik anyagi érdekei előmozdításáért szellemi értékének egész súlyát latba vetni s a nemes hévtől elragadott toharczos nagyon sokszor elfeledi az igaz ügynek mindig hasznára váló latin közmondást: „Fortiter in re, suaviter in modo“; pedig az eszeveszett handabandára nem, hogy keveset adnak, hanem még megítálják érte a különben becsületos szándéku és jóakaratu tömeget is.

A mint nincs állami hivatalnok, ki ne óhajtaná anyagi helyzetének megérdemelt javítását, úgy én is kívánom azt. Csakhogy én a jelenlegi időpontot kedvezőtlennek, a követett módot helytelennek tartom a cél méltóságteljes és biztos elérhetősére. Az ország államháztartásunkban a Danaidák feneketlen hordójának megtöltésével van elfoglalva; kénytelen minden téren a legvégső határig menni a takarékoskodásban. Kereskedelmünk, iparunk, földművelésünk pang; közép és kisbirtokos osztályunk pusztul s így a meglévő bevételi forrás is apad.

Nemcsak mi hivatalnokok érezzük a nehéz idők súlyát, de jalkiáltásaink egybevegyülnek a kereskedők, iparosokéival. S ha ez így van — pedig nem kétkelhetik benne senki — meg kell hánynunk-vetnünk, hogy túlerőszakoskodásunknak nem az lesz-e a következtése, miszerint az ennek folytán új terhekkel sújtott többi polgárság méginkább fog vérezni s mi majd azok holt tetemein, éltető elemünk romjain emelkedhetnénk kitűzött célunk magasztára, sorpontjára! Ilyet olyan hivatalnok, ki első sorba polgár, nem pedig esaszlaui jött ment, nem óhajthat sajjó sebeinek nyomasztó érzetében sem. Mig a nemzet millióinak sorsán, kik az államnak gyámoszlopai, életerei, — nem lesz javítva; mig aztán mi gyengébbek ezen erőre nem támaszkodhatunk és nem számíthatunk: Addig alapos javítást kérni, kívánni hiábavaló munka, hasztalan égs-tromlás!

Okvetlen kell az államhivatalnokok sorsán segíteni; de előbb szükséges kellőleg megfontolni a következtényeket.

A ki — hivatalnok létére — nem átalja az iparost, kereskedőt megnézni, panaszai-ból a jogosultakat meghallgatni s az okok felett komolyan gondolkodni; tegye kezét szívére s itéljen elfogulatlanul az egyenlő polgárok helyzete felett s a hivatalnok önmagát fogja megkövetni. Maroknyi élelmes és ravasz szövetségesü nemzetnek nagy hatalommá, cultur nemzetté lenni óriási feladat, s ha már gyenge erőnk nem eléggé ismert tudatában fennen kimondtuk az á-t, nem lenne jó berekednünk; ha mindnyájunk sorsán meglátszik a tiszta, lelkesült

„nagy magyarok“ hatalmas szavára tett elhatározó lépésből eredt következtény, a minden rétegben észlelhető pangás és visszahatás; nagygyá, halhatatlanná lenni tudó nemzet fiához s még inkább annak szellemi tökéjét képviselő hivatalnokai karhoz illő a nemes önmegtágadás, a küzdés, el kell jönni azon időnek, midőn lehetséges lesz rajtunk segíteni s a várt leány várat nyerend!

Egészen másként áll a dolog jogaink és kötelességeink törvényszerű megállapításával, nyugdíjtörvényünk méltányoló megteremtésével. Úgy a szolgálati pragmatica, mint az igazságos nyugdíjtörvény egyesült erővel elérhető, megvalósítása siettetendő s a kormány és törvényhozás részéről minden utógondolat nélkül megadható — egy kis jó akarattal.

Nem volna csoda, ha az államhivatalnokok semmibe vétele folytán lethargiába esnének; ha a megtorlás eszméjével foglalkoznának, midőn még az is, mit nagyon illetékes emberek — bizonyos „alkalmakkor“ nem átalottak — „esalétekként“ kitalálni programjaikban, csak „pium desiderium.“

Nem volt-e sok embernél mézes madzag a szolgálati pragmatica?! A nyugdíjtörvény megalkotása, a kevesebb szolgálati idő megállapítása szintén nem lehetetlen; csak tessék gazdálkodni keservesen megérdemelt, levont s tudja a jó ég hová fordított filléreinkkel!

Kezelné csak az állam e pénzt külön alapként, bizony meglátná, hogy mi lenne ebből kamatok kamataival; vagy adja át más biztos kezekbe.

Kellene lenni az államhivatalnokoknak egy nyugdíj-alapnak; (de hol keressük azt? tán a holdban) — melyet az állam kezel, — s melynek már kamatai annyira száporodtak tíz év óta, hogy ebből magából eszközölhető lenne a fizetésemelés; a nyugdíj-alap tehát állami célokra használtatik fel, tisztí díjak pedig az állami költségvetésekben mint bevételek szerepelnek s ezen már is elköltött, de kimutatott bevételből juthat csak a magyarországi tisztviselőnek fizetésemelés címén — vagyis egy nagy semmi; — de azért sem juthat nekünk a kezétől, mert a magyar állam által dédelgetett Horvátország hivatalnokainak máris felemelték fizetéseiket, akik különben is jobban voltak dotálva mint a magyar államié. — Csak ezen érvek szolgálhattak fizetésemelési kérelmünk elutasítására nem pedig a canonizált alaphiány.

Hogy e két jogos óhajunk mindaddig nem teljesült, annak okát saját jó magunkban keresem és találok. Az államhivatalnokok szakmájuk szerint csoportosulnak s édes mindnyájunk közös érdekét is egyoldaluvá teszik, partialis törekvésök által kockáztatják az eredményt. Kasztszerű átkos szellemöktől nem képesek megválni s minden egyes szakhoz tartozók külön államot akarnak képezni a tulajdonképeni államban. — A miniszteri, bírósági tisztviselők, távirtda, posta, pénzügyi stb. hiva-

talnokok, mint valami heterogen-elemek válnak ki egymásból s hátráltatják igaz ügyük diadalát a visszavonás által, épen akkor, midőn korunk szelleme minden téren e társulás; midőn mindent csak egyesült erő valósíthat meg legbiztosabban; míg az éforgácsolt erő önmagában akadályra talál s végre is az eleven erőből holt erővé gyengül.

Egy tisztviselő.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Irányi István úr az „Eperjesi Széchenyi-kör“ könyvtárának Gabányi Árpád „Miska biographiája“ és „Corneille szerelme“ című műveit ajándékozta, mely adományt a kör nevében kifejezett köszönete mellett ezennel nyugtáz

a könyvtárnok.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ zene- és képzőművészeti szakválasztmánya f. hó 19-én házi zeneestélyt rendez, melynek műsorozata szokott módon a kör helyiségeiben való kifüggesztés által fog közzététetni.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ zene- és képzőművészeti szakválasztmánya által, a magyar irodalmi szakválasztmány közreműködésével folyó 1882. évi január hó 19-kén rendezendő háziestély műsorozata:

1. „Der Beherrscher der Geister.“ Onvertur Weber-től. Előadják zongorán Kovaliczky Jolán úrhölgy és Kovaliczky Elek úr.
2. „Menuett.“ Boccherini L.-tól. Játsszák vonós hangszereken: Jannovitz Adolf, dr. Mosánszky Győző, Hirschmann Ferencz, Landa Ottmár és Schneider József urak.
3. a) „Waldauacht.“ Abt Ferencz-től.
b) „Kérdeztem a rózsát.“ Thern Károlytól. Mindkettőt éneklí a kör férfidalkara.
4. Emlékezés Csokonai Vitéz Mihályra. Olvassa Léway István úr.
5. „Magyar ábránd népdalok felett.“ Ábrányi Kornéltól. Zongorázza Bayer Margit úrhölgy.
6. „Magyar népdalok.“ éneklí Meczner Zoltán úr, Kyss Béla úr zongorakísérettel.
7. „Oroszlán ébredése.“ egyveleg Hirschman Ferencz-től; előadva a kör zenekara által.

Kezdeté esti 6 órakor.

Egészségügy.

Szab. kir. Eperjes városi tisztí főorvosának jelentése az egészségügy állapotáról 1881-ik évi IV. negyedében. Az egészségügyi állapot, viszonyítva a múlt negyedévéhez, kedvezőtlen.

A városi kórházban kezeltetett 81 fekvő 183 járó beteg, összesen 264. A városi fő- és alorvos magánykorlatában kezeltetett 192 fekvő, 206 járó beteg, összesen 398. Előterbe lépett bántalmak a légzőszervek lobos hurutos bántalmai.

Ragályos betegségek közül előfordult: hasi tagymáz 24 eset, közülük 2 meghalt. Roncsoló toroklob 10 eset, 3 halálos véggel. Alhútyás gége-lob 1 eset, halállal végződött. Vörhené (Scharlach) 4 eset, gyógyult. Vörös himlő 21 eset, gyógyult. Elve született 29 fi 34 nő, összesen 93. Halva született 1 fi, 4 nő, összesen 5. Meghalt 40 fi, 36 nő, összesen 76, azaz 12-el több születés mint halálozás.

Különös köreket nem észleltetett. Október hó 11, 12. és 13-án a helybeli 3 gyógyszertár megvizsgáltatott. — Orvos-rendőri boncolás egy esetben végeztetett november hó 20-án kéthónapos leány eseesemő hullájár, ki rögtön halállal kimúlt. — Az áruba bocsátott hús-

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főtcza, 203. sz. 2.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Linkesch Károly kereskedése, főtcza (Szentandrassy-ház.)

Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 100 frt — kr.
Félévre 50 „ „
Negyedévre 25 „ „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhásos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyílttér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatnak el.

Hogy állunk?

Általánosan elismert tény, hogy az államhivatalnokoknak javadalmazása a mai drágasági viszonyoknak nem felel meg, s állásához mérve nem élhet kellő és illő módon az alsóbb rangú hivatalnok. Ennek következtése az, hogy majdnem minden hivatalnokai kar külön-külön zászló alatt igyekszik anyagi érdekei előmozdításáért szellemi értékének egész súlyát latba vetni s a nemes hévtől elragadott toharczós nagyon sokszor elfeledi az igaz ügynek mindig hasznára való latin közmondást: „Fortiter in re, suaviter in modo“; pedig az eszeveszett handabandára nem, hogy keveset adnak, hanem még megítálják érte a különben becsületes szándéku és jóakaratu tömeget is.

A mint nincs állami hivatalnok, ki ne óhajtaná anyagi helyzetének megérdemelt javítását, úgy én is kívánom azt. Csakhogy én a jelenlegi időpontot kedvezőtlennek, a követett módot helytelennek tartom a cél méltóságteljes és biztos elérhetőségére. Az ország államháztartásunkban a Danaidák feneketlen hordójának megtöltésével van elfoglalva; kénytelen minden téren a legvégső határig menni a takarékoskodásban. Kereskedelmünk, iparunk, földművelésünk pang; közép és kisbirtokos osztályunk pusztul s így a meglévő bevételi forrás is apad.

Nemcsak mi hivatalnokok érezzük a nehéz idők súlyát, de jalkiáltásaink egybevegyülnek a kereskedők, iparosokéival. S ha ez így van — pedig nem kétkelhetik benne senki — meg kell hánynunk-vetnünk, hogy túlerőszakoskodásunknak nem az lesz-e a következtése, miszerint az ennek folytán új terhekkel sújtott többi polgárság méginkább fog vérezni s mi majd azok holt tetemein, éltető elemünk romjain emelkedhetnénk! Ilyet olyan hivatalnok, ki első sorba polgár, nem pedig esaszlaui jött ment, nem óhajthat sajtó sebeinek nyomasztó érzetében sem. Míg a nemzet millióinak sorsán, kik az államnak gyámoszlopai, életerei, — nem lesz javítva; míg aztán mi gyengébbek ezen erőre nem támaszkodhatunk és nem számíthatunk: Addig alapos javítást kérni, kívánni hiábavaló munka, hasztalan égsztrómlás!

Okvetlen kell az államhivatalnokok sorsán segíteni; de előbb szükséges kellőleg megfontolni a következményeket.

A ki — hivatalnok léte — nem átalja az iparost, kereskedőt megnézni, panaszai-ból a jogosultakat meghallgatni s az okok felett komolyan gondolkodni; tegye kezét szívére s ítéljen elfogulatlanul az egyenlő polgárok helyzete felett s a hivatalnok önmagát fogja megkövetni. Maroknyi élelmes és ravasz szövetségesü nemzetnek nagy hatalommá, cultur nemzetté lenni óriási feladat, s ha már gyenge erőnk nem eléggé ismert tudatában fennen kimondtuk az á-t, nem lenne jó berekednünk; ha mindnyájunk sorsán meglátszik a tiszta, lelkesült

„nagy magyarok“ hatalmas szavára tett elhatározó lépésből eredt következmény, a minden rétegben észlelhető pangás és visszahatás; nagygyá, halhatatlanná lenni tudó nemzet fiához s még inkább annak szellemi tőkéjét képviselő hivatalnokai karhoz illő a nemes önmegtágadás, a küzdés, a munkálkodva várás, mert eljön — el kell jönni azon időnek, midőn lehetséges lesz rajtunk segíteni s a várt leány várat nyerend!

Egészen másként áll a dolog jogaink és kötelességeink törvényszerű megállapításával, nyugdíjtörvényünk méltányoló megteremtésével. Úgy a szolgálati pragmatica, mint az igazságos nyugdíjtörvény egyesült erővel elérhető, megvalósítása siettethető s a kormány és törvényhozás részéről minden utógondolat nélkül megadható — egy kis jó akarattal.

Nem volna csoda, ha az államhivatalnokok semmibe vétele folytán lethargiába esnének; ha a megtorlás eszméjével foglalkoznának, midőn még az is, mit nagyon illetékes emberek — bizonyos „alkalmakkor“ nem átalítottak „esalétekként“ kitalálni programjaikban, csak „pium desiderium.“

Nem volt-e sok embernél mézes madzag a szolgálati pragmatica?! A nyugdíjtörvény megalkotása, a kevesebb szolgálati idő megállapítása szintén nem lehetetlen; csak tessék gazdálkodni keservesen megérdemelt, levont s tudja a jó ég hová fordított filléreinkkel!

Kezelné csak az állam e pénzt külön alapként, bizony meglátná, hogy mi lenne ebből kamatok kamataival; vagy adja át más biztos kezekbe.

Kellene lenni az államhivatalnokoknak egy nyugdíj-alapnak; (de hol keressük azt? tán a holdban) — melyet az állam kezel, — s melynek már kamatai annyira szaporodtak tíz év óta, hogy ebből magából eszközölhető lenne a fizetés-emelés; a nyugdíj-alap tehát állami ezélokra használtatik fel, tisztí díjak pedig az állami költségvetésekben mint bevételek szerepelnek s ezen már is elköltött, de kimutatott bevételből juthat csak a magyarországi tisztviselőnek fizetés-emelés címén — vagyis egy nagy semmi; — de azért sem juthat nekünk a kezéből, mert a magyar állam által dédelgetett Horvátország hivatalnokainak máris felemelték fizetéseiket, akik különben is jobban voltak dotálva mint a magyar államié. — Csak ezen érvek szolgálhattak fizetés-emelési kérelmünk elutasítására nem pedig a canonizált alaphiány.

Hogy e két jogos óhajunk mind-eggy nem teljesült, annak okát saját jó magunkban keresem és találok. Az államhivatalnokok szakmájuk szerint csoportosulnak s édes mindnyájuk közös érdekét is egyoldaluvá teszik, partialis törekvésök által kockáztatják az eredményt. Kasztszerű átkos szellemektől nem képesek megválni s minden egyes szakhoz tartozók külön államot akarnak képezni a tulajdonképeni államban. — A miniszteri, bírósági tisztviselők, távirtda, posta, pénzügyi stb. hiva-

talnokok, mint valami heterogen-elemek válnak ki egymásból s hátráltatják igaz ügyük diadalát a visszavonás által, épen akkor, midőn korunk szelleme minden téren e társulás; midőn mindent csak egyesült erő valósíthat meg legbiztosabban; míg az előförgésolt erő önmagában akadályra talál s végre is az eleven erőből holt erővé gyengül.

Egy tisztviselő.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Irányi István úr az „Eperjesi Széchenyi-kör“ könyvtárának Gabányi Árpád „Miska biographiája“ és „Cornelle szerelme“ című műveit ajándékozta, mely adományt a kör nevében kifejezett köszönete mellett ezennel nyugtáz

a könyvtárnok.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ zene- és képzőművészeti szakválasztmánya f. hó 19-én házi zeneestélyt rendez, melynek műsorozata szokott módon a kör helyiségeiben való kifüggesztés által fog közzétételni.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ zene- és képzőművészeti szakválasztmánya által, a magyar irodalmi szakválasztmány közreműködésével folyó 1882. évi január hó 19-én rendezendő háziestély műsorozata:

1. „Der Beherrscher der Geister,“ Onvertur Weber-től. Előadják zongorán Kovaliczky Jolán úrhölgy és Kovaliczky Elek úr.
2. „Menuett,“ Bocherini L.-től. Játsszák vonós hangszereken: Jannovitz Adolf, dr. Mosánszky Győző, Hirschmann Ferencz, Landa Ottmár és Schneider József urak.
3. a) „Waldauadacht,“ Abt Ferencz-től.
b) „Kérdeztem a rózsát,“ Thern Károlytól. Mindkettőt énekli a kör férfi-dalkara.
4. Emlékezés Csokonai Vitéz Mihályra. Olvassa Léway István úr.
5. „Magyar ábránd népdalok felett,“ Ábrányi Kornéltól. Zongorázza Bayer Margit úrhölgy.
6. „Magyar népdalok,“ énekli Meczner Zoltán úr, Kyss Béla úr zongorakíséretével.
7. „Oroszlán ébredése,“ egyveleg Hirschman Ferencz-től; előadva a kör zenekara által.

Kezdeté esti 6 órakor.

Egészségügy.

Szab. kir. Eperjes városi tisztii főorvosának jelentése az egészségügy állapotáról 1881-ik évi IV. negyedében. Az egészségügyi állapot, viszonyítva a múlt negyedévéhez, kedvezőtlen.

A városi kórházban kezeltetett 81 fekvő 183 járó beteg, összesen 264. A városi fő- és alorvos magánykorlatában kezeltetett 192 fekvő, 206 járó beteg, összesen 398. Előterbe lépett bántalmak a légzőszervek lobos hurutos bántalmai.

Ragályos betegségek közül előfordult: hasi hagymáz 24 eset, közülük 2 meghalt. Roncsoló toroklob 10 eset, 3 halálos véggel. Alhútyás gége-lob 1 eset, halállal végződött. Vörhené (Scharlach) 4 eset, gyógyult. Vörös himlő 21 eset, gyógyult. Elve született 29 fi 34 nő, összesen 93. Halva született 1 fi, 4 nő, összesen 5. Meghalt 40 fi, 36 nő, összesen 76. azaz 12-el több születés mint halálozás.

Különös köreket nem észleltetett. Október hó 11., 12. és 13-án a helybeli 3 gyógyszerár megvizsgálatot. — Orvos-rendőri boncolás egy esetben végeztetett november hó 20-án kéthónapos leány csecsemő hullájár, ki rögtön halállal kimúlt. — Az áruba bocsátott hús-

neműek kielégítők. — Állati betegség nem észleltetett.

Eperjesen, 1882-ik évi január hó 7-én.

Dr. Lakner Árpád.
városi főorvos.

Városi ügyek.

A városi képviselő testület f. hó 11-én közgyűlést tartott, melynek lefolyásáról a következőkben referálunk.

Mindenek előtt olvastattott a városi főorvos jelentése az egészségügy állapotáról az 1881-ik évi 4-ik negyedről. Ezen jelentés tudomású vetetett. Ezután Lasztkay László képviselő kérdést intéz elnöklő polgármesterhez a színháznak tűzrendőri megvizsgálása tárgyában. Ezen kérdésre a polgármester és a város kapitány kijelentik, hogy a kiküldött bizottság tegnap már is eljárt a helyszínen és jelentését legközelebb befogja nyújtani. Egyéb iránt a bizottság azon meggyőződésben van, hogy a javaslatba hozandó óvintézkedések megtétele után színháznak lehetőleg kevés veszélyt fog rejteni magában esetleges tűz kiütése esetében is.

A Phoenix biztosító társulat értesíti a várost, hogy a városi alsó-malom leegéseért járó pénzösszeg a társulat által kiutaltványoztatott. A házi pénztár utasítatott, miszerint a kiutaltványozott összeget átvegye és azt a rendeltetészerű felhasználásig külön alapként kezelje.

Olvastattott a m. kir. építészeti hivatal főnökének szakértői véleménye az alsó-malom víz erejének meghatározása tárgyában. Az érdekes jelentésből közöljük a következő pontot: 5-ór minthogy 1 m. folyó víznek a súlya 1009 kgr. leendő a másodpercenként lefolyó víztömegnek a súlya 1614 kgr. és ezen víznek mostani működése másodpercenként 1614 × 0.385 = 621 méter kilogram, vagyis a lefolyó víz, záros térben minden másodpercben 6 méter mászat és 21 kilogramot 38 és fél centiméter magasságra emelni, vagyis, ha úgy tetszik, 6 méter mászat és 21 kilogramot 38 és fél centiméternyi távolságra előre tolni képes. — A leégett városi alsó-malomra nézve az határozatott, hogy építtessék ki ismét, de korszerű örlő malommal. Benczúr József képviselő ezen kérdésnél indítványt tesz, hogy amennyiben a vízi erő egyéb ipar célra szándékozhatnék valamely vállalkozó által felhasználatni, az ilyen vállalkozónak legyen szabad ebbeli szándékát márczius 16-ig a városi tanácsnál bejelenteni. Dr. Mossánszky azon pótindítvánnyal járul, hogy ez a közönségnek hírlapilag is tudomására hozassék. — A tanács pedig megbizatik, hogy a malom felépítése iránt haladék nélkül tegye meg az intézkedéseket.

Olvastattott a városi tanács véleménye az 1882. évi költségvetésben mutatkozó kiadás-többlet miként leendő fedezése iránt. — A közgyűlésileg megállapított 1882-dik évi költségvetés szerint teszen a bevétel 79302 forintot 14 krt, a kiadás ellenben 94764 forintot s 67 krt, a kiadás tehát a bevételeket 15462 forinttal s 53 kral túlhaladja.

Ezen kiadási többletnek községi pótlék utáni fedezésére 6700 forintnyi adó alap után 23 százalékos községi pótládó kívántatnék, melyhez még 4% koldus és 2% törvényhatósági beteg ápolási pótlék járulván, a lakosság terhe 29 százalékot tenne. —

Ezen teher lehető apanasztása tekintetéből a városi tanács indítványozza, hogy azon 2000 forint, mely a város rendes évi bevételeiből az alsó-malom leegése következtében ez idő szerint elesett, a Phoenix biztosító társulat által kiutaltványozott 3553 forintnyi pótládó összegből pótládassék illetve ez alpból kölcsön vétessék, következő indokoknál fogva:

1-ör mert ha az alsó-malom némelyeknek véleménye szerint felépíttetni nem fog, a fenti biztosítási összegről rendelkezhetünk.

2-szor mert ha a malom felépítése fogna elhatározatni, ez esetben a 3553 forintnyi biztosítási összeg elégtelen lévén különben is hitelművelethez kellend folyamodnunk, melynek eszközzésénél 2000 forint magasabb összeget nézetünk szerint annál inkább vehetünk igénybe, mert

3-szor a jelen évi költségvetésben előforduló következő rendkívüli kiadások, ugymint:

a) A kath. leánynevelő intézet felépítéséhez megszavazott adomány 2000 forint.

b) új vízvezetési gép 1200 forint.

c) A kalváriai hid és szentlászlóhegyi palló helyreállítása 1000 forint.

A jövő 1883-ik évi költségvetését már nem fogván terhelni, az minden valószínűség szerint a jelen évinél kedvezőbb leendő, alapos reményünk lehet tehát arra, hogy ezen 2000 forintot a jövő 1883-ik évi folyamában a malom építési alapnak vissza teríthetjük fogjuk.

Ezen indítvány közgyűlési elfogadása esetében a folyó 1882-ik évi költségvetési hiány 13462 forintokra fogván lepadni, ennek fedezésére csak 20% községi pótlék lenne kivetendő, s így a lakosság terhe a koldus s beteg ápolási pótlékkal együtt nem 29 de csak 26 százalékot tenne. Kelt Eperjesen a városi tanács 1882-ik évi január 11-én tartott üléséből. — Ezen vélemény hosszab élénk eszmecsere után teljesen elfogadtattott.

Megyei közlemények.

Sárosmegye köztörvényhatósági bizottsága 1882. évi január hó 9-én Matyasovszky Tamás főispán ő méltóságának elnökle alatt megtartott rendkívüli közgyűlésének közönségünket érdeklő következő határozatairól adhatunk értesítést.

Targyaltattott a m. kir. belügyminiszteriumnak 1881. évi december 22-kén 62728. szám alatt a megyék kikerekítését elrendelő 1881. évi LXIII. t. cz. kerestülvitele czéljából szükséges előintézkedések iránt kelt rendelete s olvastattott az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztályának véleménye jelentése. Az állandó választmány jog- és szervezésügyi szakosztálya véleményének elfogadására mellett Tihany, Sandal, Buksa, Staskócz, Driesnov és Vladisa községek Sárosmegye hatósága alá bocsájtatnak, ellenben Tapoly-Bisztra, T.-Hermány, Fias, Miesák (Tarbaj pusztával), Kobulnyicza, Györgyös (Grodnies pusztával), Remenye, Proszács, Matyaska, Vavrincez és Orosz-Volya községek Zemplénmegye hatósága alá Sárosmegye hatósága alá vétetnek. Utasítatik a megyei jegyzői kar, hogy amennyiben a Zemplénmegyéből vett értesítés alapján az 1882-ik évre összeállítandó m. bizottsági nepsorba vezessék be. Utasítatik egyúttal a megye alispánja, hogy a megye bizottsági tag választó-kerületekre nézve is, amennyiben a nevezett községek átvétele által változtatás szükségessége állana elő, coneret javaslatot tegyen.

Targyaltattott a házi-ipar kérdésének tanulmányozása s a behozatali módzatok iránti javaslatról végett kiküldött megyei választmány előterjesztése. Annak kapcsán olvastattott Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének f. hó 7-én 5946. sz. a kelt állandó választmányilag nem tárgyalatott jelentése, melyben a szab. kir. városban felállítandó szövészeti tanműhely részére szükségelt helyiséget, a tanító lakását és fajtását ingyen kiszolgáltatni hajlandónak nyilatkozik. A választmány alaposan kidolgozott s kimerítő jelentése, továbbá Jágócsi Péterffy József miniszteri biztosnak 1881. évi október 13-ikán 1188. sz. a kelt tervrajza alapján a házi iparnak a megyében való meghonosítása és terjesztése.

1. Tanműhelyek felállítása.

2. Vándortanítás útján fog eszközöltetni.

Tanműhelyekben fog taníttatni a szövés, továbbá egyéb nőipari foglalkozásra közép osztályú leánygyermekkei keresetképeségének emelése czéljából, úgy nemkülönbön a gyermekjáték-készítés és egyéb felfeldolgozás.

Vándortanítás útján lesz fejlesztendő a csipkeverés és kosárfonás. A megye eddig üzött iparágakra s az illető vidék lakóinak hajlamaira, továbbá az egyes vidékeknek rendelkezése alatt álló feldolgozható nyers anyagára való tekintettel első sorban a következő iparágak tanítása és művelése lesz foganatba veendő:

Eperjes és Kis-Szebenben szövészeti tanműhely állíttatik, melyben később egyéb női iparmunkák is fognak taníttatni.

Bartfán a gyermekjáték-ipar fog közös műhely felállítása által meghonosíttatni.

Vándortanítás útján Soóváron a csipkeverés, Zborón és Margonyán a kosárfonás, Nagy-Sároson a halina-szövés, az Alesna völgyén a bodnár munka, Hétháron a kerekgyártó-, gazdasági szerzős és bükkfa munkák ipara.

Amennyiben a m. kir. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium a megkívánt áldozatok meghozatalára kösznek nyilatkoznék, Aranybányán gazdasági szerzősnek, lombfűrészt árúk és nyírfa-kosaraknak ipara.

Az ipartelepek felállítási költsége megközelítő számítás szerint a következőkben foglalható össze:

1) két szövészeti tanműhely Eperjesen és Kis-Szebenben	2560
2) ugyanezekben egyéb nőiparmunkák tanítása	1760
3) gyermekjáték közös műhelye Bartfán	5300
4) csipkeverés Soóvárt és vidékén	1200
5) kosárfonás Margonyán és Zborón	1900
6) a bodnár-kerekgyártó munka, halina szövészet az Olsva völgyén, Hétháron, Aranybányán és Nagy-Sároson	2400
összesen	15120

mely összegből a további éveken elesik a felszerelés és anyag előlegköltsége fejében 8240 forint és így a 10 ipar-telepnek a további éveken való fentartása évenként 6880 forintba kerül. — Ezen szükséglet fedezésére társadalmi úton évente legfeljebb 500 forint lévén remélhető, a megye közönsége hajlandó, amennyiben a magas földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium az alább részletezett kívánalmakat teljesíteni kegyeskedend, az első évben 1 százalék, a második és harmadik évben fél százalék megyei pótlékok vetni ki, mely úton az első évben 3500, a második és harmadik évben 1750 forint irányoztatik elő; összevetve már most a szükségletet a fent jelzett bevétellel, maradna az első évben fedezendő összeg gyanánt 11.120, a további éveken 4630 forint.

A nagyméltóságú m. kir. földművelés-, ipar-

és kereskedelemügyi, továbbá a magas belügyminiszterium az 1881. évi ápril hó 4-én k. gy. sz. alatt kelt felterjesztésre való hivatkozással felterjesztésileg felkeretni határozatlik, hogy tekintettel e megye népének végleges elszegényedésére, nyomorára, a fent jelzett összegeket az állami kincstár terheire elfogadni kegyeskedjék. Egyúttal a földművelési miniszteriumhoz intézendő felterjesztés esatolása mellett felkeretnek a megye országos képviselői, hogy a magas kormányval a megye kerelmét támogatni sziveskedjenek. — Vegre a kiküldött választmány megbizatik a további teendő előkészítésével.

Továbbá tárgyalattott az eperjesi takarékpénztár és Népbank részvénytársaságok előterjesztése, melyben a kézi zálogügyletek után szedhető 10 százalék kamatláb felemelését kéri, s olvastattott ennek képesán a jog- és szervezésügyi szakosztály véleményes előterjesztése. A jog- és szervezésügyi szakosztály véleménye elfogadtatván, tekintettel arra, hogy a kézi zálogügyleteknél a 10 százalék kamat meghagyása mellett a pénztézetek kézi zálogügyletet beszüntetni lévén kénytelenek a szegényebb sorú nép az uzsorások kezébe kerülni, az 1881. XIV. t. cz. utentőgya pedig éppen a szegényebb osztály érdekeinek biztosítása; a m. kir. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium felterjesztésileg felkeretik, miszerint megengedni méltóztatnék, hogy a részvénytársaságok a 30 forintig terjedő kézi zálogügyleteknél, beleértve minden néven nevezendő díjakat és illeteket, 15 százalék kamatot szedhessenek. Felterjesztésileg felkeretik továbbá a magas miniszterium, hogy tekintettel arra, miszerint a részvénytársaságok elegendő garantíát nyújtanak és más tekintetben is hatósági felügyelet alatt állanak.

Amagyságot és népnevelést

Sárosmegyében terjesztő társulat alapszabályainak tervezete.

(Bánó Józseftől.)

1. §. *Egyesülés a népnevelési eggyellett.*

Hogy a társulat nemes feladatát annál biztosabban elérje, a magyarság terjesztése mellett, fő czélul tűzi ki a nép nevelésének előmozdítását. Ez okból a megyében keletkezőfelben levő népnevelési egylet ezen társulattal egyesül.

2. §. *A társulat czime és székhelye.*

Czime: *A magyarságot és népnevelést Sárosmegyében terjesztő társulat.*

Székhelye: Eperjes.

3. §. *A társulat czélja.*

A megye egész területén, a városokban, mezővárosokban, falvakon és pusztákon, az alsóbb rendű polgárság és nép között, szóval mindenütt, hol szükséges, a népet magyar szellemben nevelni, a magyar nyelvet és szokásokat terjesztetni.

4. §. *A társulat megalakulása.*

A mint a felvételre szász tag jelentkezik és az alapszabályok a belügyminiszteriumnál jóváhagyatnak, a társulat megalakultnak tekinti magát és működését megkezdli.

5. §. *Kik lehetnek a társulat tagjai?*

Tagja lehet e társulatnak a hazának minden férfi vagy nő lakosa, életének 16-ik évétől, az igazgatóság beleegyezésével. Az igazgatóság nem tartozik indokolni sem a felvételt, sem a megtagadást.

A tagok: alapító, rendes és pártoló tagok.

a) Alapító tag, ki legalább ötven forintnyi alapítványt tesz. A társulat elfogad bármennyű ajándékot s például egy épületnek felajánlása iskolának vagy óvodának, alapítványok tekintetik.

b) Rendes tag, ki aláírás után arra kötelezi magát, hogy egymásután következő legalább tíz évig a társulat pénztárába a meghatározott legesekélyebb díjat évenként pontosan be fogja fizetni.

c) Pártoló tag, ki minden jog és kötelezettség nélkül évenként némi segélylyel járul. Belépni a társulatba bármikor lehet.

6. §. *Tagsági díj.*

Rendes tag évi díjának legkisebb summája egy forint.

7. §. *A befolyó pénz hova fordítása.*

Az alapítványoknak csak kamatai fordíthatók a társulat czéljaira; az alapítvány maga: alaptőke-vagyon.

A többi befolyó pénzből és a netaláni kamatokból a társulat működésének megkezdésétől az első öt évben a jövedelem kétharmada a folyó kiadásokra fordíttatik; egyharmad az alaptőké gyarapítására. A második öt évben fele fordíttatik folyó kiadásokra, fele alaptőke-szerzésre.

Ha alapítványokból, adományokból egy 100000 forint (százezernyi) tőke fog a társulat rendelkezésére állani, akkor ennek kamata és minden tagsági díj a társulat czéljaira fordíttatik.

A társulat ingó és ingatlan vagyona más czélokra soha semmi körülmények között nem fordítható.

8. §. *A tagok jogai.*

A tagok egy helyre es időre történt összehívása képezi a közgyűlést. Itt minden alapító és rendes tag választási, szólási és szavazási joggal bír.

9. §. *A tagok kötelezései.*

Anyagiak és szellemiek.

Folytatás a mellékleten.

Anyagi: a tagsági díjat a társulat pénztárába pontosan befizetni és új alapító és rendes vagy partoló tagokat szerezni.

Szellemi kötelesség. A tiszta, őszinte, akadályokat nem ismerő eljárás. Apostolkodás az ügy érdekében s azon öntudat ébresztése, hogy minden egyes tag nélkülözhetetlen.

10. §. A társulati tagság megszűnik:

1. Halál.
2. Kizárás, az igazgatóság részéről, titkos szavazattal, minden indoklás nélkül.
3. A kötelezettségi időtartamnak lejártá által, ha ez az illető által világosan ki lett mondva. Ha az illető nem nyilatkozik, a kötelezettség további tíz évre újra fennáll.

11. §. A társulati ügyeit intézik:

- a) Közgyűlés.
- b) Igazgatóság.
- c) Egyes tisztviselők.

12. §. A közgyűlés.

Rendes és rendkívüli.
Rendes közgyűlés egy évben egyszer tartatik, lehetőleg a megyei közgyűlést megelőző napokban. Határnapját az elnök nyolcz nappal előbb tudatja a tagokkal. A tárgyak külön csak akkor jelölhetnek meg, ha választás vagy a rendes tárgyakon kívül valami nevezetes kerülne szónyegre. Rendkívüli közgyűlés, szintoly módon, mint a rendes, csak akkor hívandó össze, ha az igazgatóság azt úgy kívánja, s a tárgy igen fontos és sürgős.

Ervényes határozat hozatalára a közgyűlésen 30 tagnak jelenléte szükséges.

A közgyűlés helyisége a megyeház nagy vagy kis terme.

13. §. A közgyűlés tárgyai és teendői.

1. Választások (igazgatóság, tisztviselők.)
2. Költségvetés meghatározása.
3. Számadások megvizsgálása.
4. Vidéki bizottságok jelentéseinek tárgyalása.
5. Előterjesztés bármilyen jutalmazásra.
6. Bármely más fontosabb ügyek és indítványok tárgyalása.
7. A megyéhez beadandó jelentés.

(Vége következik.)

TÁRCZA.

A szocializmus történetben és jelenben.

Szocializmusról elmélkedni azon időben, midőn a szocialisták és antiszocialisták harszva még le nem folyt, nehéz feladat, nehéz és hiadatlan már azért is, mert a le nem folyt harsz közepette a megegyezőt eszmék fogalmai a küzdő pártok mindgyikénél elferdülnek és megzavarodnak. Minden eszmé, melynek életbeletetését, létesítését az illető korszak megkísérel, csak akkor fogalmában és valódi lényegében tisztul, ha a múlt, a történet kritériuma alá esik. Azon okból is a szocializmus valódi lényege, sajátossága mivolta csakis a történet segítségével kipuhatolható. A szocializmus keletkezése összeesik az emberi társadalom képződésével és téves azon felfogás, mely a szocializmust magas tőkélyre fejlődött kultúrelőjárás terde kinövésének értelmezni hajlandó.

Azon pillanatban, midőn az ember társadalomba lépett és a létérti küzdelmet bizonyos szabadságot korlátok között, szelidebb alakban folytatni készült, azon pillanatban alakult meg a szocializmus létalapja is. A társadalom, mely a birtokot szentesítette, a most gyors léptekkel fejlődő kultúra áldás díja fejében a szocializmust szülte, mely az emberi társadalomtól elválhatatlan épüget mint az árnyék a naptól. Mi tulajdonképpen a szocializmus? Minden emberi egyediség tendenciája a társadalomban oda irányul boldoggá lenni, azaz első sorban minél nagyobb összeg jószággal birni, mely mindenféle szükséglet és élvezet lehetőségét nyújtani és őt a társadalomtól bizonyos tekintetben függetlenné tenni képes. Mivelhogy ez-n hajlam mindenkinél hatalmas rugóként egyaránt hat, sokan a társadalomban ezen versenyben előresietnek, mások hátramaradnak, sokan meggazdagodnak, sokan szegények maradnak.

Jószág- és vagyonszerzés az önfentartási ösztönből folyik és míg az embernek physical természetét evest, ivást és ruházatot nélkülözhetlenné teszi, addig is a birtok, a vagyon és annak megszerzése létalapjait, sarkfeltételeit képezi az emberi társadalomnak. A világörtenet vitézei- és királyai- val, csatái és foglalásaival utolsó sorban mindig birtok, jószágszerzés körül forgott. Persze, hogy a birtoktalanok száma mindig nagyobb volt mint a birtokosoké, és ezen birtoktalanok létökkel az emberi társadalmat minden időben fenyegették, ha fejlődésökben jobb sorsra akadály hárult. Emberhez méltó léthezi feltételek hiánya a birtoktalanoknak legjobb értelmezése a tiszta szocializmusnak és minden mi a szocializmus fogalmához meg esatolhatik, nem egyéb mint mellékes tér es időbeli jelenség, mely a gyakorlatlan szem előtt a főjelenséget eltakarja. Kutassunk már most a történetben, vajjon a múltban hogyan fogták fel a

szocializmust és milyen fegyverekkel harszoltak a társadalmi élet ezen kinövése ellen?!

A legregibb időkben és épen azon nemzeteknél, melyek a legtermékenyebb földrészt lakták, azon körülményvel találkozunk, hogy roppant birtokok, kiváltságok, kisebb számu rendek kezében volt, holott ezekkel szemben roppant számu birtoktalanok tengődtek. Foglálás, erőszakos uralom, robotok és mértékelen adók elősegítették a jogtalan osztályok ezen elnyomatását és fejlesztették egy oldalon kis számu krosszokat, más oldalról egy roppant proletariátust, mely ugyan semmiképen jó támasza lehetett a társadalmi államéletnek. A legkisebb vihar kívülről, és az épület, melynek ily támasza volt, romba dől.

Az ókorban, valamint a középkorban még egy körülmény hozzájárult, mely a szocializmus sajátosságát képezi és ez a rabszolgaság, melyről Aristoteles állítja, hogy az emberi természetben jogosult, tehát szükséges is. Az ókor államok ellenséges viszonya egymáshoz, mely nemzetközi jog létesítését a mi felfogásunk szerint kizárta, szabad tért engedett a rabszolgaság kiterjedésének. Ha még azt is meggondoljuk, hogy a munka az ókor főnépeinél a görögök és rómaiaknál (a földművelést kivéve) beestelen volt, nem esodalatos, hogy a rabszolgaság épen ugyanazon népeknél roppant mérvet öltött föl, úgy hogy még törzsrökonok rabszolgaságba estek, ha szerencsétlen háboru esetében foglyokul ejtettek. A rabszolgaság álláspontunkról veve kettős szocializmus mivel a birtoktalansághoz a politikai jogoktól kizárása is járul hozzá. Mózes, midőn az Egyiptomi rabszolgákat nemzette nevelte első törvényhozója volt a világnak, ki a szocializmus veszélyes voltát a proletariatus növekedését fölismerte. De azon eszközök, melyeket a szocializmus megállítására alkalmazta nem feleltek meg egy folytonos fejlődő államéletnek. Mózes a szocializmust megszorítandó az 50 éves jubileumot államtörvénynyé rendelte el, mely szerint minden földbirtok 50 év után eredeti tulajdonosára vagy annak családjára visszazalt. Ime az állam itten egy alaptörvénynyel korrekciót használt, melynek segítségével a birtokesere fluktuációt szabályozta. Mózes az 50 éves jubileum által a proletariatus növekedését meg akarta akadályozni. Ugyanezen ezélt, noha más eszközökkel Spartában Lykurgos is elakarta érni, felosztotta a földbirtokot egyenlő sorsokra mint Mózes, mely birtok nem magánjogi szentesítést élvezett; az állam mindig rendelkezhetett fölötté. A vaspénz elhárította a meggazdagodás veszélyét és azon spártai nevelés és életmód mely gyakran nem méltányosan dícséretben részesült, kiegészítette azon államéletet, mely a szabad egyént az állam rabszolgájává tette. Persze hogy a legkisebb eltérésnél e kiszabott szigoru alkotmányról a spártai állam összedől. Bizvást a szocializmus nagy lehetett az ókori görög államokban, úgy hogy maga Solon, csak hogy Athenek rendet és alkotmányt adhasson kénytelen volt az adósságokat részben megsemmisíteni, azaz magánjogi sérülést elkövetni. Az athenei törvényhozó az egyetlen, ki az ókorban a szocializmus természetét fölismerte és ennek képződése ellen egészen más fegyverekkel harszolt mint Mózes és Lykurg. A politikai jogok megszorítása minden atheneire és ezeknek teljes használata legjobb fegyvernek látszott neki az ezélt birtokszerzés képességétől megfosztott proletariatus ellen.

A politikai jogok megszorítása akár köztársaságban akár Monarchiában a kiváltságolt osztályokat mindig nagy birtok és vagyonszerzésre képesítette és a proletariatus tömeges növekedésére roppant befolyással volt.

(Folytatása következik.)

Apróságok,

Tisztelt lapírtásunk, az „Eperjesi Ujság“ — úgy látszik — zokon vette, hogy nem siettünk neki „boldog újévet“ kívánni.

Az „Eperjesi Ujság“ „urambátyánk“ -nak nevez minket, a minthogy igaz is, miszerint mi vagyunk az idősebbek. Ily körülmények között az ildomosság azt kívánta volna, hogy a fiatalabbik collega gratuláljon az idősebbnek és ne megfordítva.

Hogy miért nem foglalkoztunk mostanáig az „Eperjesi Ujsággal?“ — megmondjuk. Az előfizetési felhívat elolvastuk ugyan, de nem találtunk abban egy betű programot, egyetlenegy esz-nét sem. Azóta már két számát is olvastuk az „Eperjesi Ujság“-nak s találtunk benne helyi érdekű eszmefejtegetések helyett: „tárczákat“, karecolatokat, apró-cseprőket, „fővárosi levelek“-t (!) szerkesztői izeneteket, Figaro-fele közleményeket stb. Mindezekről nincs mit írni, ha már egyszer meg vannak írva értéknélküli szappanbuborékok.

A f. hó 5 én Wildner Alajos ur által kiváló sikerrel rendezett jótékony hangversenyéről az „Eperjesi Ujság“ zeneretereise csak annyit tud mondani, hogy reá nézve e hangverseny nagyon untató, sőt alató hatással volt.

Ugy látszik, hogy az „Eperjesi Ujság“ zeneretereise ép annyit ért a zenéhez, mint a hajdu a harangöntéshez.

Az „Eperjesi Ujság“ egy országos főhivatalt állított fel Eperjesen. Hírei között ugyanis ezt is olvassuk: „Kray István s. a. ujhelyi alügyész e hó 1-től eperjesi főügyészé lett kinevezve.“ Kir. főügyész, az „Eperjesi Ujság“ jóindulatu óhaja daczára ez idő szerint csak egy van, még pedig Budapesten. E magas állomást jelenleg tudvalevőleg Kozma ő méltósága tölti be. Hogy Eperjes lesz-e valaha székhelye egy kir. főügyésznek, ez olyan kérdés, melyről most egyáltalában beszélni nem lehet.

Kray István alügyész úr különben eperjesi kir. ügyészé lön kinevezve.

K. Albert.

Beküldetett.

Nyilvános köszönet.

Ha van nemes tett, tehát az csak a haza, azon szent intézmény oltárára letett áldozat, mely ezek meg ezrek élet- és vagyonbiztonsága felett önzéstelen éberséggel örködni a legszentebb kötelességül tűzte ki magának.

Ez oknál fogva nem mulaszthatom el ezen lapok hasábjain, hogy a soóvári önk. tűzoltó-egylet szükséges szereinek beszerzése és kijavitása céljából folyó évi január hó 7-én megtartott tombolával egybekötött táncmulatság alkalmával tek. Kalmár Tivadar soóvári m. kir. erdőmester és hivatalfőnök, nemkülömben főt. Sikorszky Endre soóvári plebános és nt. Bellis János helybeli segédlelkész uraknak azon kegyes és meleg pártolásukért, melylyel ez emberbaráti intézmény anyagi gyarapodását szívükön hordani, és az egylet jegyzőkönyvlapjain jótéteményeik által nevéket megörökíteni kegyesek valának, az egylet nevében hálás köszönetet nyilvánítok.

Fogadják öszinte köszönetem nyilváníását. Maradok honfitúi üdvözléttel.

Soóvárt, 1882. évi január hó 12-én.

Kész szolgálja

Vrablovits Román,

egyleti jegyző.

Különfélék.

A Bártfa-Eperjesi vasút biztosítéki tőkájére Gróf Erdődy István és Károly zboroi földes urak a magok részéről ujjabban 200 frtot előjegyeztek. Általában ezen vasút ügyei oly kedvező körülmények között indultak meg, hogy szó van arról miszerint az előleges munkálatok már valószínűleg e hó végefelé fognak megkezdeni.

A helybeli görög kath. püspöki székesegyházat, melyet a nyáron át egy Münchener művész nagy műgonddal és kitünő ízléssel díszített ki. f. hó 6-án nagy ünnepélyességek között lön megnyitva s rendeltetésének átadva. A rengeteg közönség töltötte meg az alkalommal a valóban díszes templom összes helyiségeit. Püspök ur ő méltósága fényes ebédet adott e napon.

Ezredünk mozgosításához. Tudvalevőleg tábori ezredünk, mely mostanáig Budapesten volt állomásozva mozgosítottát és jelenleg már a krivosesijeji lakatlan vidékeket tartja megszállva. Innen Eperjesről Verhovina főhadnagy és Szepovics hadnagy vezénylete alatt 284 főnyi tartalékos csapat indult el f. hó 9-én este, 10-én a haderőpat Triestebe érkezett, 11-én pihenő napot tartottak míg végre 12-én Ragusában érkeztek. Megjegyezzük végül, hogy értesülésünk szerint a tábori ezred 1-ső zászlóalj Trebinje megszállására kapot parancsot.

Nyilvános számadás. A bécsi-ringszínházban elégettek hátramaradtjai javára rendezett hangversenyre

belepti jegyekben eladattak	123 frt. 30 kr.
felülfizetések	
Gróf Wengerszky család	3 frt. — kr.
Rozenberg Hermann	1 frt. 20 kr.
K. F.	1 frt. — kr.
egy diák	— 40 kr.
összes bevétel	128 frt. 90 kr.
Kiadások:	
tűtés és kiszolgálítás	9 frt. 80 kr.
világítás	6 frt. 71 kr.
nyomatványok	8 frt. 28 kr.
zongora hangoltatás	3 frt. — kr.
apró kiadások s székek kikölesönzéseért	3 frt. 95 kr.
zene-estély hatóságilag engedélyezésért	1 frt. — kr.

kiadás összesen 32 frt. 74 kr.

eszerint a zene-estély tiszta jövedelme kilenczvenhat frt. 16 kr., mely összeg Bécs város hatóságának átküldetett. Kelt Eperjesen, 1881. évi jan. hó 7-én Radácsik Gábor s. k.

Képző művészet remekei. Divald Károly úr országzserte ismert helybeli műintézete most adta ki az ezen ezim alatt megjelenő gyönyörű kép-gyűjtemény 2-ik füzetét. Ezen második füzet képei is oly meglepően szépek, hogy az ember percekig elmézi. A jövő számban behatóan fogunk foglalkozni ezen új kiadvánnyal.

rit von demjenigen be-
spielt. Das war der
Sohn-Liszt. „Schö-
re reizende Sache kam
Singen (— die ganze
—) auf das Aller-
Musik ist kaum zu
flogen die Eisen im
— jeder Ton eine
re entsprach Haymann
gro von Searlatti. Es
dazu. Beethoven jedoch
spielen. Dazu ist zu
n. Haymann, den die
d. Rubinstein stellten,
Spieler — aber wie
vier heißt nicht verge-
aufstade Piano haben,
liche Gebiet des Forte
denigsten Leidenschaft
nd sie fast alle lärm-
mann die Entrüstung,
e Täuschung, die irre
Und der will die Ap-
rr, Sie sind zuver-
von den Dämonen,
en, haben Sie nicht die
zu wissen, darf man
wie Sie; darf man
Selt blicken, wie Sie;
gründen, aus denen die
hinauf jammert, Jahre
Herzens mehr stöhnen

denzen.

n den 11. Jan. 1882.
ben des Winters, wel-
hel-Ofen, zur Familie
bethätigt sich in unsern
wenige gesellige Leben,
mung annimmt Die
auch heuer dermaßen
Städtchen neben dem
gegründet worden, wozu
hände hergegeben hat.
no hat eine durchhaus
das Fortbestehen des
bedingungen entsprechen
Typus der hiesigen Ge-
das Kasino stets mit
dung gewesen, ein Um-
sten zumeist sehr natür-
sich eine starke Oppo-
zu einer absoluten
terfant, des eigentlichen
und faßte den herri-
 Kasino zu errichten, aus
gelindem Schauer ihr
er! — Wein, Bier und

schluß dauerte indessen
einzelne Flaschen Wein
und Schinken herein-
herrliche Entschluß ge-
entlich für abgekauft
Entschluß durch das
Weins würdig zu feiern.
es bei uns im Winter

nd kann ich, als officir-
rsichern, daß Alles in
ist. Unsere Feuerwehr
und verfügt noch über
es ist wirklich ein Un-
daß unsere Feuerwehr
Gelegenheit hat ohne
demonstrieren. Der Ja-
kein Ball, kein Tour,
er holden Töchter der
kur die sanften stillen
Wurst lieber als 100
eine Torte lieblicher zum
Frauentaille, freuen sich
Weniger Wälle, mehr
unterhaltungen die mit
erquicken.
A. Sp.
ndet.
en 11. Jänner 1882
Redacteur!
an Sie, mir niederzu-
um die gütige Auf-
ehr geehrten Blatte.
am 5-ten d. M. zum
dem Ringtheater verun-

glückten abgehaltenen Concertes, hatte ich den löbl. Magisterrat der Stadt Eperies ein Gesuch unterbreitet, zur Benützung des städt. Saales eine möglichst kleine Taxe so wie einen ämtlich ausgefaundten Cassiers mir zu gewähren

Ich muß dankend bekennen, daß meine Bitte nicht nur gewährt, sondern der Saal mir unentgeltlich überlassen wurde. Ich muß es bekennen, daß ich solch ein freundliches Entgegenkommen mir zu hoffen kaum wagte, ich spreche hiemit wiederholt meinen Dank aus. Auch gebührt mein Dank dem „Széchenyi-kör“, welcher mir freundlichst an die Hand ging, so wie mir die freie Benützung sämtlicher Musikinstrumente gewährte.

Dank gebührt jedem Einzelnen, welcher beitrug dieses Concert bewerkstelligen zu können, besonders Dank jedoch die so herzlich bereitwilligen Mitwirkenden, mögen diese ihren Lohn darin finden, daß dieses Concert sowohl in artistischer als materieller Hinsicht gelang;

Die allgemeine Aussprache über das Concert lautet — gelungen! — obzwar in einem Blatte, welches kaum noch seine Geburt zu feiern berechtigt ist, das Concert als mißlungen erklärt wird, so mögen die geehrten Mitwirkenden diese Kritik gefälligst nicht beachten, denn ein Lob von solch einer Feder geschrieben, würde uns mehr beschimpfen, als es der unüberlegte Ignorant nicht verstandene Schimpf vermochte.

Indem ich mir die Rechnung über den materiellen Erfolg Ihnen vorzulegen erlaube zeichne mit besonderer Hochachtung

Mois F. Wildner.

Wochenschau.

Um an die Richter und Geschworenen Garfields Tod zu rächen, falls sein Mörder nicht zum Tode verurtheilt wird, haben sich in New-York allein 20,000 Menschen verschworen. — Im Stockholmer Theater wurde zur Probe, bei dem Rufe Feuer das völlig gefüllte Haus in 5 Minuten geräumt. — Der Tunnel unter dem Canal La Manche zwischen Frankreich und England schreitet täglich um 36 Fuß vor. — In Paris ist eine so genaue Gewichtswage zu sehen, daß sie das Uebergewicht eines Papieres anzeigt auf dem ein Wort mehr geschrieben steht als auf dem Gegengewichte. — Munkácsy M. den größtelebenden Maler erwartet man im Februar d. J. in Budapest. — In der Jahresversammlung des Petöfi-Vereines erntete Josef Kiss, der seine letztegedichtete Volksballade vorzutrug solchen Beifall, wie er kaum noch einem Dichter unseres Vaterlandes zu Theil wurde. M. Jokai und der greise Lorenz Toth gingen auf ihn zu und drückten ihm lobend die Hände. — Bischof Zilka Janos schickte zur Budapestischer Bucherausstellung ein 2 Zentner schweres Buch. — Der Kaiser von Deutschland hat sein Ministerium für unverantwortlich erklärt, also den Absolutismus factisch proclamiert. — Sarah Bernhardt hat unter vielen andern Geschenken in Petersburg auch ein Halsband im Werthe von 25,000 Rubel erhalten. — Im Rothschildspital zu Pest wurden im v. Jahre 3382 Kranke verpflegt, von denen 1442 gestorben. — Ernste Kämpfe sängen bereits in der Krivoesi an, mehrere Soldaten sind schon als Opfer gefallen. — Carl Hellvag der berühmte Eisenbahnbauer starb in seinem 55-ten; der große englische Dichter Harrison Ainsworth im 77-ten Jahre seines Lebens im Monate December 1881. — In Chislehurst versuchten unbekannte Reichendiebe das Grab Napoleon des III. zu öffnen, wahrscheinlich um die Leiche gegen großes Lösegeld zurückzuerstatten. — Am 9-ten wurde Moritz Szentkiraly's, ehemaligen Bürgermeisters Leichenbegängniß in Budapest weiße und pietätvoll begangen. — Am 8-ten wurde Louise Michel Anführerin der Communisten, wegen Beleidigung der Polizei-Agenten bei einer tumultuösen Straßenscene in Paris verhaftet und zu 8 Tage Gefängniß verurtheilt.

Mannigfaltiges.

Der Riesenbau der East-River-Brücke zwischen New-York und Brooklyn über den Meeresarm geht seiner Vollendung entgegen. Die Länge dieser Hängebrücke auf Kabeln aus Eisen und Stahl-drath beträgt 1053 Meter = $\frac{1}{7}$ einer deutschen Meile. Jedes dieser Stahl-drathgebände kommt der Dicke eines Mannes gleich und ist 1093 Meter lang. Solche 4 Kabel sind an den Spigen zweier auf dem Meeresgrunde erbauter Säulen, die vom Fundamente bis zur Spitze 114 Meter hoch emporragen, aufgehängt, und sind bewunderungswürdiger als der Bau der Pyramiden. 30 Millionen Gulden kostet die Brücke und durch eine feststehende Dampfmaschine werden an einem Doppeltkabel stets 2 Züge von je 10 Waggons auf der Brücke her und hin sich bewegen und Passagire von New-York nach Brooklyn und zurück befördern.

Im Monat December des v. Jahres sind 41 Fahrzeuge mit 118 Menschen an der engl.

Rüste durch anhaltenden Stürmen zu Grunde gegangen.

Der Tunnel unter dem St. Gotthard ist am 1. Jänner d. J. dem Verkehr übergeben worden. Er ist der größte der Welt und mißt 14,020 Meter Länge.

Hymen. Paul O. d. d. Sohn des Communications-Ministers, verlobte sich mit Frä. Alta Ehr-efeld, die nächstens zum christlichen Glauben übertritt.

Güterankauf. Die aus Frankreich verjagten Jesuiten kauften im Biharer Comitate 10,000 Joch Feld an.

Ablösungsgelder. Die in Kaschau für Neujahreswünsche gesammelte Ablösungssumme von 88 fl wurde derart vertheilt, daß $\frac{2}{3}$ dem Waisenhaus $\frac{1}{3}$ dem fr. Frauenverein zukam.

Zur allgemeinen Notiznahme. Die amtliche Verlautbarungen des Eperieser Gerichtshofes, der Bezirksgerichte des Sarosser Comitates und der diesfälligen Executores werden in unserem Blatte erscheinen; der diesbezügliche Tarif ist mit dem Präsidenten des Eperieser Gerichtshofes vereinbart.

Verwickeltes Verwandtschafts-Verhältnis. In R. heirathete ein junger Mann eine junge Wittve. Sein Vater die Stiefmutter dieser Wittve. Dadurch ward sein Vater sein Stiefsohn. Sein Vater bekam einen Sohn. Dadurch ward der junge Mann der Großvater seines Bruders. Der aber später geborene Sohn des jungen Mannes, war natürlich Enkel seines Vaters, da letzterer aber der Stiefsohn war, so war der junge Mann nicht nur der Stiefvater seines Vaters sondern sein eigener Großvater.

Panik. Im Keeskemeter Theater entzündete sich am 7-ten dieses das Petroleum in einer Lampe, ein Feuerwehmann wollte die Lampe forttragen, doch zerbrach dieselbe und das brennende Del ergoß sich über seinen Arm. Im Schmerze warf er die Lampe gegen die Mauer; das Publicum gerieth in großen Schrecken; doch gelang es das Feuer mit Hilfe von Sand zu löschen, und die Vorstellung wurde fortgesetzt.

Tagesneuigkeiten.

Anglück. Balsay György aus Komlós bei Kapi, fiel als Führer bei der in N.-Szeben Siebenbürgen abgehaltenen Waffenübung vom Pferde, und die Kanonenträder zerbrachen ihm beide Füße. Er wurde nach Hause gebracht, wo er krank, doch in der Hoffnung lebt, daß der Staat ihm die nöthige Stütze zukommen lassen wird.

Geistesgegenwart. Der Schustermeister Olsafsky Janos aus Eperies hielt während irgend einer Beschäftigung eine Petroleumlampe ober der heißen Sparherdplatte. Die Lampe explodirte und übergoß den Schuster so, daß seine Kleider am Leibe zu brennen anfangen. Nichtsdestoweniger verlor er die Geistesgegenwart nicht, packte einen in der Nähe liegenden Stogen, wickelte ihn um sich, warf sich zur Erde, und wälzte sich so lange herum bis er das auf dem Boden brennende Petroleum und die Flammen seiner Kleider erstickte.

Diebstahl. Am 8-ten Abends setzte sich Susanna Martinova aus Kaschau, um die Abfahrt des Zuges abzuwarten im Bahnhofe auf eine Bank des gedeckten Ganges, hatte neben sich in einem Bunde Butter 18 fl. Geld und einen Kleiderstoff für ihre Tochter liegen. Ermüdet schlief sie ein, und vermehrte beim Erwachen ihr Eigenthum, das sie auch nach vielen Suchen nicht mehr vorfand.

Plötzlicher Tod. N. Lukács, der seit vielen Jahren Richter hinter dem Kalvarienberge war, kam um seinem Vermögen dadurch, daß er seinem Schwiegerjohne Alles hingab, so herab, daß er letztere Zeit nur von der städtischen Zahlung erbärmlich sein Leben fristete. Sonntag Abends ward er auf dem Heimwege todt aufgefunden und es scheint wahrscheinlich, daß er aus Erschöpfung starb.

Commission. Dienstag untersuchte eine Commission, bestehend aus städtischen Beamten, und Mitgliedern des Theater-Comites alle Räumlichkeiten unseres Theaters, sowohl die unter dem Podium als auf dem Bühnenboden, wie auch im Zuschauer-raume und constatirten nach genauer Untersuchung völlige Sicherheit gegen Feuergefahr, bis auf einige kleine Abänderungen, die sie zur Notiz nahmen und bis zur nächsten Vorstellung bestimmt vornehmen lassen; so daß das Publicum ohne jede Besorgniß sich dem Vergnügen des Theaterbesuches hingeben kann.

Die Schmälzner Schwefelies-Gruben sind in Brand gerathen. Wenn es nicht bald gelingt den Grubenbrand zu ersticken wird sich der Schaden auf Millionen beziffern.

Neuer Schwindel. Augenblicklich blüht eine Schwindelei, die möglicherweise auch unsere Gegend heimsuchen könnte, vor welcher daher bei Zeiten gewarnt sei. Respectable Privatleute erhalten von einer Londoner Firma je ein Originallos ohne jede Bemerkung. Nach circa drei Wochen geht Jedem der Ausgewählten eine gedruckte Verlosungsliste zu, die ihm anzeigt, daß seine Nummer ein schönes, nach neuestem

Geschmack eingerahmtes Delgemälde (welches einen Werth von 160 bis 200 Mark habe) gewonnen habe. Das betreffende Bild steht gegen Bezahlung des Loses mit 10 fl. zur Verfügung. So plump diese Falle ist, so fallen doch viele Unerfahrene, die für wenig Geld möglichst viel haben wollen, hinein. Der Werth der Bilder übersteigt nicht 30 fr. und rechnet man für den Rahmen noch circa einen Gulden hinzu so sieht man, daß das Geschäft ein lohnendes ist.

(Ueber die Ablösung der Regalien) wird seit geraumer Zeit im Schoße der Regierung ein Gesetzentwurf geplant. Die hiemit beschickte Commission besteht aus Ermittlerten der Ministerien des Innern, der Finanzen, Justiz und des Ackerbaues. Wie verlautet, repräsentiren laut Schätzung der Commission die Regalrechte der Privatgrundbesitzer auf Grund der Einkommensteuer ein Kapital von 175 Million, um deren Ablösung es sich hier handeln würde. Zur Durchführung der Operation hat sich ein erst vor kurzem entstandenes Budapestser Geldinstitut anempfohlen, welches die Ablösungssumme gegen eine längere Amortisation dem Publicum zur Verfügung stellen würde; jedoch wird einerseits die Staatsgarantie gefordert, andererseits die Bedingung daran geknüpft, daß die Gemeinden verpflichtet seien das Regalrecht ein für allemal abzulösen. Wie verlautet, erklärte sich die Commission gegen diese zwei Bedingungen, doch soll sie von ihren respektiven Ministerien die Beizung erhalten haben, daß sie, nachdem das Ministerium über die Frage bereits entschieden, die weiteren Details des Entwurfes ausarbeiten möge.

Mit Bezugnahme auf die in Nr. 45 des Blattes unter dem Titel „Anständig beigelegtes Duell“ erschienenen Notiz wird von kompetenter Seite erklärt, daß die jene Notiz den Thatsachen überhaupt nicht entspricht und völlig aus der Luft gegriffen ist.

Liebeskummer. Einem hiesigen Inwohner stahl die Frau, die seit Jahren schon, ohne den priesterlichen Segen mit ihm beisammen wohnte was er in Werthsachen besaß und entfloß seinen Lieblosungen. Sie dachte; „Alles muß ein Ende nehmen“: und er ist untroßlich in seinem Liebeskummer.

Briefkasten der Redaktion.

Herrn Szilágyi S. Budapest. Die Fortsetzung erwarten wir. Herzlichen Gruß.
Herrn Jászay Budapest. Bitte etwas Anderes, nicht Theater-Kritiken uns zu senden. — Wir erwarten für die künftige Nummer.

Marktpreise.

vom 12. Jan.

nach Meterzentnern (métermázsánként).

	I.		II.			I.		II.	
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.		fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Weizen	10 50	9 50	Erbisen	10	9 50				
Halbfrucht	—	—	Speck	80	—				
Roggen	7 50	7	Schweinefett	84	80				
Gerste	6	5 50	Heu	2 60	2				
Hafer	5 50	5	Stroh	1	—				
Hirse	12	11	Rindfleisch pr. K.	48	44				
Kukurutz	6	5 50	Spiritus pr. Liter	—	24				
Erdäpfel	2 80	2 40	30grädiger	—	24				
Linsen	10	9 50	Butter pr. Liter	—	82				
Fisolen	8 50	8	Eier pr. Paar	—	5				

Eisenbahn-Fahrordnung

giltig vom 1-ten Jänner 1882 bis auf Weiteres.

Abreise von Eperies.

Nach Kaschau (Legenye-Mihály, 8-A.)	Ujhely Anschluss nur)	12 Uhr	Mittags
Oderberg direct	5	31	Min. Nm.
Budapest gem. Zug	6	51	Früh
Personenzug	8	50	Abd.
Orló direct Anschluss	9	19	Früh
Héthárs mit Omnibus	4	23	Nm.

Ankunft nach Eperies.

Von Budapest, gem. Zug	7 Uhr 44 Min. Abd		
Personenzug	9	10	Früh
Oderberg direct Anschluss mit gem. Zug	11	3	Nachs
Orló	6	36	Früh
Kaschau, Omnibus	3	35	Nm.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos.**

Offener Sprechsaal.*

Vorige Woche hatte mich Frau Wittwe Kö—s (wohnhaft auf der Hauptgasse) rufen lassen, um bei ihr ein Schwein zu schlachten. Ich hatte die Arbeit mit zwei Gehülfen beendet. Tags darauf schickte mir für meine verrichtete Arbeit Frau K. einen Gulden, welchen ich Ihr — indem ich noch einen zweiten Gulden beilegte — zurückschickte. Frau K. behielt dieses Geld ohne mir noch dafür zu danken. Das P. T. Publikum möge entscheiden.

St. I.
Fleischhauer.

*) Für Form und Inhalt dieser Rubrik ist die Redaktion nicht verantwortlich.

ft von demjenigen be-
spielt. Das war der
Liszt. „Schö-
re reizende Sache kam
Singen (— die ganze
—) auf das Aller-
Musik ist kaum zu
flogen die Elfen im
— jeder Ton eine
re entsprach Haymann
gro von Searlatti. Es
dazu. Beethoven jedoch
spielen. Dazu ist zu
n. Haymann, den die
d. Rubinstein stellten,
Spieler — aber wie
vier heißt nicht verge-
aufstehende Piano haben,
liche Gebiet des Forte
denigsten Leidenschaft
nd sie fast alle lärm-
mann die Entrüstung,
e Täuschung, die irre
Und der will die Ap-
rr, Sie sind zuver-
von den Dämonen,
n, haben Sie nicht die
zu wissen, darf man
wie Sie; darf man
Welt blicken, wie Sie;
gründen, aus denen die
inauf jammert, Jahre
Herzens mehr stöhnen

denzen.

n den 11. Jan. 1882.
ben des Winters, wel-
hel-Dien, zur Familie
betheiligt sich in unsern
wenige gesellige Leben,
mung annimmt Die
auch heuer dermaßen
Städtchen neben dem
gegründet worden, wozu
hände hergegeben hat.
no hat eine durchhaus
das Fortbestehen des
Bedingungen entsprechen
Typus der hiesigen Ge-
das Kasino stets mit
dung gewesen, ein Um-
sten zumeist sehr natür-
sich eine starke Oppo-
so zu einer absoluten
terfant, des eigentlichen
und faßte den herri-
 Kasino zu errichten, aus
gelindem Schauer ihr
er! — Wein, Bier und

schluß dauerte indessen
einzelne Flaschen Wein
und Schinken herein-
herrliche Entschluß ge-
entlich für abgekauft
Entschluß durch das
Weins würdig zu feiern.
es bei uns im Winter

nd kann ich, als officir-
rsichern, daß Alles in
ist. Unsere Feuerwehr
und verfügt noch über
es ist wirklich ein Un-
daß unsere Feuerwehr
Gelegenheit hat ohne
demonstrieren. Der Fa-
kein Ball, kein Tour,
er holden Töchter der
kur die sanften stillen
Wurst lieber als 100
eine Torte lieblicher zum
Frauentaille, freuen sich
Weniger Bälle, mehr
unterhaltungen die mit
erquicken.

A. Sp.

ndet.

en 11. Jänner 1882

Redacteur!

an Sie, mir niederzu-
um die gütige Auf-
ehr geehrten Blatte.

am 5-ten d. M. zum
dem Ringtheater verun-

glückten abgehaltenen Concertes, hatte ich den löbl.
Magistrat der Stadt Eperies ein Gesuch unterbreitet,
zur Benützung des städt. Saales eine möglichst kleine
Taxe so wie einen ämtlich ausgefaundten Cassiers
mir zu gewähren

Ich muß dankend bekennen, daß meine Bitte
nicht nur gewährt, sondern der Saal mir un-
entgeltlich überlassen wurde. Ich muß es bekennen,
daß ich solch ein freundliches Entgegenkommen mir
zu hoffen kaum wagte, ich spreche hiemit wiederholt
meinen Dank aus. Auch gebührt mein Dank dem
„Széchenyi-kör“, welcher mir freundlichst an die
Hand ging, so wie mir die freie Benützung sämt-
licher Musikinstrumente gewährte.

Dank gebührt jedem Einzelnen, welcher beitrug
dieses Concert bewerkstelligen zu können, besonders
Dank jedoch die so herzlich bereitwilligen Mitwirkenden,
mögen diese ihren Lohn darin finden, daß dieses
Concert sowohl in artistischer als materieller Hinsicht
gelang;

Die allgemeine Aussprache über das Concert
lautet — gelungen! — obzwar in einem Blatte,
welches kaum noch seine Geburt zu feiern berechtigt
ist, das Concert als mißlungen erklärt wird, so mö-
gen die geehrten Mitwirkenden diese Kritik gefälligst
nicht beachten, denn ein Lob von solch einer Feder
geschrieben, würde uns mehr beschimpfen, als es der
unüberlegte Ignorant nicht verstandene Schimpf ver-
mochte.

Indem ich mir die Rechnung über den mate-
riellen Erfolg Ihnen vorzulegen erlaube zeichne
mit besonderer Hochachtung

Mois F. Wildner.

Wochenschau.

Um an die Richter und Geschworenen Gar-
fields Tod zu rächen, falls sein Mörder nicht zum
Tode verurtheilt wird, haben sich in New-York allein
20,000 Menschen verschworen. — Im Stockhol-
mer Theater wurde zur Probe, bei dem Rufe Feuer
das völlig gefüllte Haus in 5 Minuten geräumt. —
Der Tunnel unter dem Canal La Manche
zwischen Frankreich und England schreitet täglich um
36 Fuß vor. — In Paris ist eine so genaue
Gewichtswage zu sehen, daß sie das Uebergewicht
eines Papiers anzeigt auf dem ein Wort mehr ge-
schrieben steht als auf dem Gegengewichte. — Mun-
kácsy M. den größtelebenden Maler erwartet man
im Februar d. J. in Budapest. — In der Jah-
resversammlung des Petöfi-Vereines erntete
Josef Kiss, der seine letztegedichtete Volksballade vor-
trug solchen Beifall, wie er kaum noch einem Dich-
ter unseres Vaterlandes zu Theil wurde. M. Jokai
und der greise Lorenz Toth gingen auf ihn zu und
drückten ihm lobend die Hände. — Bischof Zilka
Janos schickte zur Budapestischer Bucherausstellung ein
2 Zentner schweres Buch. — Der Kaiser von
Deutschland hat sein Ministerium für unverantwort-
lich erklärt, also den Absolutismus factisch proclamiert.
— Sarah Bernhardt hat unter vielen andern
Geschenken in Petersburg auch ein Halsband im
Werthe von 25,000 Rubel erhalten. — Im No-
chospital zu Pest wurden im v. Jahre 33892
Kranke verpflegt, von denen 1442 gestorben. —
Ernste Kämpfe sungen bereits in der Krivoesi
an, mehrere Soldaten sind schon als Opfer gefallen.
— Carl Hellvåg der berühmte Eisenbahnbauer
starb in seinem 55-ten; der große englische Dichter
Harrison Ainsworth im 77-ten Jahre seines Lebens
im Monate December 1881. — In Chislehurst
versuchten unbekannte Reichendiebe das Grab Napo-
leon des III. zu öffnen, wahrscheinlich um die Leiche
gegen großes Lösegeld zurückzuerstatten. — Am 1-ten
wurde Moritz Szentkiraly's, ehemaligen Bürger-
meisters Leichenbegängniß in Budapest weise und
pietätsvoll begangen. — Am 8-ten wurde Louise
Michel Anführerin der Communisten, wegen Beleidig-
ung der Polizei-Agenten bei einer tumultuösen
Straßenscene in Paris verhaftet und zu 8 Tage
Gefängniß verurtheilt.

Mannigfaltiges.

Der Riesenbau der East-River-Brücke
zwischen New-York und Brooklyn über den Meeres-
arm geht seiner Vollendung entgegen. Die Länge
dieser Hängebrücke auf Kabeln aus Eisen und Stahl-
drath beträgt 1053 Meter = $\frac{1}{7}$ einer deutschen
Meile. Jedes dieser Stahldrathgebände kommt der
Dicke eines Mannes gleich und ist 1093 Meter lang.
Solche 4 Kabel sind an den Spitzen zweier auf dem
Meeresgrunde erbauter Säulen, die vom Fundamente
bis zur Spitze 114 Meter hoch emporragen, aufge-
hängt, und sind bewunderungswürdiger als der Bau
der Pyramiden. 30 Millionen Gulden kostet die
Brücke und durch eine feststehende Dampfmaschine
werden an einem Doppeltkabel stets 2 Züge von je
10 Waggons auf der Brücke her und hin sich bewe-
gen und Passagire von New-York nach Brooklyn und
zurück befördern.

Im Monat December des v. Jahres
sind 41 Fahrzeuge mit 118 Menschen an der engl.

Küste durch anhaltenden Stürmen zu Grunde ge-
gangen.

Der Tunnel unter dem St. Gotthard ist
am 1. Jänner d. J. dem Verkehr übergeben worden.
Er ist der größte der Welt und mißt 14,020 Meter
Länge.

Hymen. Paul O. dody, Sohn des Commu-
nications-Ministers, verlobte sich mit Frä. Alta
Klur-ufeld, die nächstens zum christlichen Glauben
übertritt.

Güterankauf. Die aus Frankreich verjag-
ten Jesuiten kauften im Biharer Comitate 10,000
Joch Feld an.

Ablösungsgelder. Die in Kaschau für
Neujahrswünsche gesammelte Ablösungssumme von
88 fl wurde derart vertheilt, daß $\frac{2}{3}$ dem Waisen-
hause $\frac{1}{3}$ dem ihr. Frauenverein zukam.

Zur allgemeinen Notiznahme.
Die amtliche Verlautbarungen des Eperieser Gerichts-
hofes, der Bezirksgerichte des Sároszer Comitates und
der diesfälligen Excutoren werden in unserem Blatte
erscheinen; der diesbezügliche Tarif ist mit dem
Präsidenten des Eperieser Gerichtshofes vereinbart.

Verwickeltes Verwandtschafts-Ver-
hältnis. In R. heirathete ein junger Mann eine
junge Witwe. Sein Vater die Stieftochter dieser
Witwe. Dadurch ward sein Vater sein Stiefsohn.
Sein Vater bekam einen Sohn. Dadurch ward der
junge Mann der Großvater seines Bruders. Der
aber später geborene Sohn des jungen Mannes, war
natürlich Enkel seines Vaters, da letzterer aber der
Stiefsohn war, so war der junge Mann nicht nur
der Stiefvater seines Vaters sondern sein eigener
Großvater.

Panik. Im Keeskemeter Theater entzündete
sich am 7-ten dieses das Petroleum in einer Lampe,
ein Feuerwehrmann wollte die Lampe forttragen,
doch zerbrach dieselbe und das brennende Del ergoß
sich über seinen Arm. Im Schmerze warf er die
Lampe gegen die Mauer; das Publicum gerieth in
großen Schrecken; doch gelang es das Feuer mit
Hilfe von Sand zu löschen, und die Vorstellung
wurde fortgesetzt.

Tagesneuigkeiten.

Angliak. Balsay György aus Komlós bei
Kapi, fiel als Führer bei der in N.-Szeben Sie-
benbürgen abgehaltenen Waffenübung vom Pferde,
und die Kanonenträder zerbrachen ihm beide Füße.
Er wurde nach Hause gebracht, wo er krank, doch in
der Hoffnung lebt, daß der Staat ihm die nöthige
Stütze zukommen lassen wird.

Geistesgegenwart. Der Schustermeister Olsafsky
Janos aus Eperies hielt während irgend einer Be-
schäftigung eine Petroleumlampe ober der heißen
Sparherdplatte. Die Lampe explodirte und übergoß
den Schuster so, daß seine Kleider am Leibe zu bren-
nen anfangen. Nichtsdestoweniger verlor er die Geistes-
gegenwart nicht, packte einen in der Nähe liegenden
Kotzen, wickelte ihn um sich, warf sich zur Erde, und
wälzte sich so lange herum bis er das auf dem Bo-
den brennende Petroleum und die Flammen seiner
Kleider erstickte.

Diebstahl. Am 8-ten Abends stohle sich Susanna
Martinova aus Kaschau, um die Abfahrt des Zuges
abzuwarten im Bahnhofe auf eine Bank des gedeck-
ten Ganges, hatte neben sich in einem Bunde But-
ter 18 fl. Geld und einen Kleiderstoff für ihre
Tochter liegen. Ermüdet schlief sie ein, und vermehrte
beim Erwachen ihr Eigenthum, das sie auch nach
vielen Suchen nicht mehr vorfand.

Plötzlicher Tod. N. Lukács, der seit vielen
Jahren Richter hinter dem Kalvarienberge war, kam
um seinem Vermögen dadurch, daß er seinem Schwie-
gerjohne Alles hingab, so herab, daß er letztere Zeit
nur von der städtischen Zahlung erbärmlich sein Le-
ben fristete. Sonntag Abends ward er auf dem
Heimwege todt aufgefunden und es scheint wahrschein-
lich, daß er aus Erschöpfung starb.

Commission. Dienstag untersuchte eine Com-
mission, bestehend aus städtischen Beamten und Mit-
gliedern des Theater-Comitès alle Räumlichkeiten
unseres Theaters, sowohl die unter dem Podium
als auf dem Schürboden, wie auch im Zuschauer-
raume und constatirten nach genauer Untersuchung
völlige Sicherheit gegen Feuergefahr, bis auf einige
kleine Abänderungen, die sie zur Notiz nahmen und
bis zur nächsten Vorstellung bestimmt vornehmen
lassen; so daß das Publicum ohne jede Besorgniß
sich dem Vergnügen des Theaterbesuches hinge-
ben kann.

Die Schmälzner Schwefelies-Gruben sind
in Brand gerathen. Wenn es nicht bald gelingt den
Grubenbrand zu ersticken wird sich der Schaden auf
Millionen beziffern.

Neuer Schwindel Augenblicklich blüht eine
Schwindelart, die möglicherweise auch unsere Gegend
heimsuchen könnte, vor welcher daher bei Zeiten ge-
wahrt sei. Respectable Privatleute erhalten von einer
Londoner Firma je ein Originallos ohne jede Bemerkung.
Nach circa drei Wochen geht Jedem der Aus-
erwählten eine gedruckte Verlobungsliste zu, die ihm
anzeigt, daß seine Nummer ein schönes, nach neuestem

Geschmack eingerahmtes Delgemälde (welches einen
Werth von 160 bis 200 Mark habe) gewonnen habe.
Das betreffende Bild steht gegen Bezahlung des Loses
mit 10 fl. zur Verfügung. So plump diese Falle ist,
so fallen doch viele Unerfahrene, die für wenig Geld
möglichst viel haben wollen, hinein. Der Werth der
Bilder übersteigt nicht 30 fr. und rechnet man für
den Rahmen noch circa einen Gulden hinzu so sieht
man, daß das Geschäft ein lohnendes ist.

(Ueber die Ablösung der Regalien) wird seit
geraumer Zeit im Schoße der Regierung ein Gesetz-
entwurf geplant. Die hiemit beschäftigte Commission
besteht aus Exmittirten der Ministerien des Innern, der
Finanzen, Justiz und des Ackerbaues. Wie verlautet,
repräsentiren laut Schätzung der Commission die Re-
galrechte der Privatgrundbesitzer auf Grund der Ein-
kommensteuer ein Kapital von 175 Million, um deren
Ablösung es sich hier handeln würde. Zur Durchfüh-
rung der Operation hat sich erst vor Kurzem ent-
standenes Budapestischer Geldinstitut anempfohlen, wel-
ches die Ablösungssumme gegen eine längere Amorti-
sation dem Publicum zur Verfügung stellen würde;
jedoch wird einerseits die Staatsgarantie gefordert,
andererseits die Bedingung daran geknüpft, daß die
Gemeinden verpflichtet seien das Regalrecht ein für
allemal abzulösen. Wie verlautet, erklärte sich die
Commission gegen diese zwei Bedingungen, doch soll
sie von ihren respektiven Ministerien die Beizung er-
halten haben, daß sie, nachdem das Ministerium über
die Frage bereits entschieden, die weiteren Details
des Entwurfes ausarbeiten möge.

Mit Bezugnahme auf die in Nr. 45 des
Blattes unter dem Titel „Anständig beigelegtes
Duell“ erschienenen Notiz wird von kompetenter Seite
erklärt, daß die jene Notiz den Thatsachen überhaupt
nicht entspricht und völlig aus der Luft gegriffen ist.

Liebeskummer. Einem hiesigen Inwohner
stahl die Frau, die seit Jahren schon, ohne den prief-
terlichen Segen mit ihm beisammen wohnte was er
in Werthsachen besaß und entloß seinen Liebeskum-
mer. Sie dachte; „Alles muß ein Ende nehmen“:
und er ist untröstlich in seinem Liebeskummer.

Briefkasten der Redaktion.

Heren Szilágyi S. Budapest. Die Fortsetzung er-
warten wir. Herzlichen Gruß.

Heren Jászay Budapest. Bitte etwas Anderes,
nicht Theater-Kritiken uns zu senden. — Wir erwarten für
die künftige Nummer.

Marktpreise.

vom 12. Jan.

nach Meterzentnern (métermázsánsként).

	I.	II.	I.	II.
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Weizen	10 50	9 50	Erbsen	10 — 9 50
Halbfrucht	— —	— —	Speck	80 — —
Roggen	7 50	7 —	Schweinefett	84 — 80 —
Gerste	6 —	5 50	Heu	2 60 2 —
Hafer	5 50	5 —	Stroh	1 — —
Hirse	12 —	11 —	Rindfleisch pr. K	48 — 44 —
Kukurutz	6 —	5 50	Spiritus pr. Liter	— — —
Erdäpfel	2 80	2 40	30grädiger	— 24 —
Linsen	10 —	9 50	Butter pr. Liter	— 82 —
Fisolen	8 50	8 —	Eier pr. Paar	— 5 —

Eisenbahn-Fahrordnung

giltig vom 1-ten Jänner 1882 bis auf Weiteres.

Abreise von Eperies.

Nach Kaschau (Legenye-Mihály, 8-A.-	12 Uhr	Mittags
Ujhely Anschluss nur)	5	31 Min. Nm.
Oderberg direct	6	51 „ Früh
Budapest gem. Zug	8	50 „ Abd.
Personenzug	9	19 „ Früh
Orló direct Anschluss	4	23 „ Nm.
Héthárs mit Omnibus		

Ankunft nach Eperies.

Von Budapest, gem. Zug	7 Uhr 44 Min. Abd
Personenzug	9 „ 10 „ Früh
Oderberg direct Anschluss	11 „ 3 „ Nachs
mit gem. Zug	
Orló	6 „ 36 „ Früh
Kaschau, Omnibus	3 „ 35 „ Nm.

Felölös szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos.**

Offener Sprechsaal.*)

Vorige Woche hatte mich Frau Wittwe Kö—s
(wohnhaft auf der Hauptgasse) rufen lassen, um bei
ihm ein Schwein zu schlachten. Ich hatte die Arbeit
mit zwei Gehülfen beendet. Tags darauf schickte mir
für meine verrichtete Arbeit Frau K. einen Gulden,
welchen ich Ihr — indem ich noch einen zweiten
Gulden beilegte — zurückschickte. Frau K. behielt
dieses Geld ohne mir noch dafür zu danken. Das P.
T. Publikum möge entscheiden.

St. I.
Fleischhauer.

*) Für Form und Inhalt dieser Rubrik ist die Re-
daktion nicht verantwortlich.

Nem hivatalos hirdetések.

JOHANN F. H. SCHARF,

Buchdruckerei- und Rastriranstalt
Kaschau. Hauptgasse, vis-à-vis der kleinen Promenade
übernimmt alle Gattungen

Buch- und Steindruck-Arbeiten

bei geschmackvoller Ausführung
zu den billigsten Preisen.
Kleinere Aufträge werden postwendend effektiert.

A legelőcsőbb és legjelesebb magyar szépirod. hetilap.

Révai testvérek kiadása Budapestén.

— Január 15-iki számában megkezdí —

JÓKAI MÓR
„EGY JÁTEKOS, A KI NYER“

czimű érdekfeszítő, tarsadalmi legujabb regényének közlését.

REGÉNYVILÁG

MAGYAR CSALÁDI REGÉNYTÁR A MŰVELT KÖZÖNSÉG SZÁMÁRA

Február havában megkezdí

EBERS GYÖRGY

legujabb regényének

„A polgármesterné“-nek

közlését,

Károly fordításában.

Előfizethetni minden könyvkereskedésben, és egyenesen a kiadóhivatalnál, Budapest, IV. kerület, Koronaherceg-utca 2. sz.

Előfizetési ára:

negyedévre 1 frt 50 kr., félévre 3 frt, egész évre 6 frt.

A legelőcsőbb és legjelesebb magyar szépirod. hetilap.

Francia pezsgők. Veuve Cliquot, L. Roederer, Heidsieck & Co. Mumm & Co. Pommery & Gieno, Jacquesson & Fils, Aubertin & Co. stb., stb. (Champagner.)

Bordeauxi borok. Médoc, St. Julien, Margaux, Chateau Lafite Chateau Larose, Haut Santernes Chateau Yquem stb., stb.

Rajnai borok. Hochheimer, Liebfrauenmilch, Steinwein in Boxbeutel Rudesheimer, Johannisberger, Mosellblümchen stb., stb.

Spanyol borok. Sherry, Malaga Madeira, Muscat Lunel Xeres de la Frontera, Lacrimae Christi Port à Port stb., stb.

Asztali borok. Csömöri, Magyarádi, Ermelleki, Neszmélyi, stb., stb. Budai, Szegszárdi, Buda-Sashegyi

Peesenye borok. Neszmélyi, Badaacsonyi, Diószegi, Somlói, Egri, Budai, Sashegyi, Visontai, Ménesi stb., stb.

Csemege- és asszu-borok, a legjelesebb termelők pinczéiből.

Benedictine, Chartreuse, Allach és Focking likörök, Jamaica rum és valódi chinai thea stb. kapható valóságérti kezeség mellett

RADANOVITS GYULA

borkereskedőnél,

BUDAPEST, Calvin-tér 11. sz. 3-3

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ein Wiener Klaviermeister

sucht noch einige Klavierstunden zu besetzen. Zu erfragen in dem Verkaufslokale des Herrn Zselinka. 2-2

4-10 **Das Weltpost-Versandt-Geschäft**

von **A. B. ETLINGER, Hamburg,**

empfiehlt wie bekannt, in billigster

und reeller Waare portofrei, franco Emballage unter Nachnahme

Kaffee, per 10 Zoll Pfd. fl. ö. W.
Santos, ausgiebig kräftig... 3.60
C. ba, fl. grün kräftig... 4.10
Domingo hell milde... 4.50
Perl Mocca, brillant feurig... 4.95
Ceylon, kr. fig. blaugrün... 5.—
Goldjava, fl. fein milde... 5.20
Portorico, deliat feinschm... 5.60
Perl Kaffee, hochfein grün... 5.95
Plantage Ceylon, aromatis... 6.20
Menado, super. mild kräftig... 6.80
Echt arab. Mocca, edel fg... 7.40
Stambul-Mischung, beliebt... 4.95
Tafel-Reis, feil., pr. 10 Zoll Pfd. 1.40
„ „ „ „ „ „ „ „ 2.—
Perl-Sago, feil., „ „ „ „ 1.60
„ „ „ „ „ „ „ „ 2.—
Congo Thee, fein, pr. Zoll Pfd. 1.15
Souchong Thee, extraf. „ „ 1.75
Tookay Thee, grün „ „ 1.75

Matthias-Heringe, fl. ö. W.
extrafein, ea. 40 Stck. 2.—
Holi Vollheringe, 25 „ 1.75
Fettheringe, ea. 28 „ 1.75
Fettheringe, „ 100 „ 1.50
Kronsardinen, in Pickles ff. 1.75
Anchovis, echte Kr. ea. 400 St. 2.70
Lachsheringe, frisch gefäuch. ea. 30 Stück... 2.15
Heringe in Senfzauce, neu deliat. 10 Pfd. Fass. sehr pikant... 3.50
Stockfische, 10 Pfd. Paq. 2.05
Caviar l., milde ges. 2 Pf. Fass 2.25
5 Pfd. Fass fl. 4.50 10 Pf. Fass 8.50
Austern, frische, ea. 50 Stck. 3.—
Citronen, pr. Korb „ 40 „ 1.75
Apfelsinen, „ 30 „ 1.90
Geräucherte Fische als Kieler Sprouten etc. bil. gst.
Preiscourante gratis und fra co

Ferdinand Schustek,

Buchbinder, im Collegium zu Eperies

empfiehlt einem p. t. Publicum sein wohllassortirtes *Papirlager, Gratulationskarten, Cotillon-Orden, Schreib- und Zeichen-Requisiten, Kalender,* zugleich übernimmt er auch alle *Glaserarbeiten.*

Ausserdem empfiehlt er sein grosses

Spiegel-Lager

wie

Waschgoldrahmen u. Oehldruckbilder

von 80kr. aufwärts. — Ferner werden alle ins *Buchbinderfach* schlagende Anträge prompt und billig ausgeführt. — Alle Schulbücher sind stets am Lager und werden um staunend billigen Preis gebunden. 3-4

Ein 12-armiger Luster

echt vergoldet mit Prismen ist wegen Abreise billigst zu verkaufen. Näheres in der Glaswarehandlung bei August Neherer zu erfragen. 2-2

In Komarócz bei Varanno (Zem-piner Comitát) an der Landstrasse gelegen ist ein

alter Eichenwald

circa 50 Joch

zu verkaufen. — Das Holz eignet sich besonders für Bauarbeiten. — Näheres zu erfragen bei M. v. Dienes geb. Máriaassy in Eperies. 1-1